

Den gamle norske navnetradisjon

På landsbygda brukte man tre typer navn. Fornavnet var det viktigste. Folk flest ble omtalt med døpenavn slik man fortsatt gjør på Island, hvor for eksempel telefonkatalogen er ført etter fornavn. Ett fornavn var det vanligste. Doble fornavn, for eksempel Anne Marie eller David Johan, kom i bruk på 1800-tallet. I tillegg til fornavnet ble folk identifisert ved ved farens navn. Den tekniske betegnelse er **patronymikon**.

Farsnavnet fikk tillegget -son/(søn(n)/sen) eller -dotter/datter. Eksempelvis kan i en anetavle finne navnene Jon Ivarsen eller Marta Knutsdatter. Navnene betyr sjølsagt Jon, sønn av Ivar, og Marta, datter av Knut. Patronymene stivnet og ble på slutten av 1800-tallet oppfattet som faste etternavn. Også kvinnene fikk sen-navn.

Det tredje navnet fortalte hvor personen *bodde*, og dette navnet skiftet når de flyttet. Jon Ivarsen Eide kunne bli Jon Ivarsen Hop hvis Jon flyttet fra Eide til Hop. I byene var denne navnebruken mindre viktig, og her ble slike stedsnavn oftest sløffet. Noen valgte likevel stedsnavnet de flyttet fra til fast familienavn.

Før vi fikk navneloven i 1923, fantes ingen autorisert skrivemåte for navn. Prester og embetsmenn skrev navnene slik det passet dem. Dette innebar at samme person kunne få skrevet navnet sitt skrevet ulikt i forskjellige dokumenter. Eksempelvis er Jon Ivarsen Eide skrevet som *Jon, John, Jonn, Joen*. Ivarsen som *Ivarsen, Iverssen, Iversen*. Eide som *Eie, Eyde, Eide*. Slektsforskeren må derfor foreta et valg. Undertegnede har fulgt den tradisjonen som er valgt i de fleste bygdebøkene. Jeg har valgt den norske navneformen. Derimot har jeg valgt den danske -sen-ending fordi dette er blitt den vanlige patronym-ending i Norge.